

Primārā un sekundārā profilakse pacientiem ar cerebrālu infarktu un priekškambaru fibrilāciju Latvijā

*Kristaps Jurjāns, Baiba Luriņa, Evija Miglāne¹,
Oskars Kalējs², Zanda Priede¹, Andrejs Millers¹*

Rīgas Stradiņa universitāte, Latvija

¹Neiroloģijas un neiroķirurģijas katedra,

²Iekšējīgo slimību katedra

II

Ievads. Priekškambaru fibrilācija ir viens no biežākajiem cerebrālā infarkta riska faktoriem. Perorāla antikoagulantu lietošana ir vienīgā pierādītā metode, ar kuru samazināt kardioemboliska insulta risku.

Darba mērķis, materiāls un metodes. Darba mērķis bija novērtēt antitrombotisko medikamentu lietošanu kardioemboliska insulta primārajā un sekundārajā profilaksē. Prospektīvā pētījumā tika iekļauts 531 pacients ar išēmisku insultu un priekškambaru fibrilāciju, kas stacionēti PS KUS 2014. gadā. Tika ievākta informācija par medikamentu lietošanu pirms insulta, kā arī aprēķināts CHA2DS2-VASC un HAS-BLED rādītājs. Izrakstītie pacienti vai viņu radnieki tika intervēti pa tālruni pēc 365 dienām. Standartizēti jautājumi tika uzdoti par nozīmēto sekundārās profilakses medikamentu lietošanu.

Rezultāti. CHA2DS2-VASC – 4,1 (SD = 1,9), HAS-BLED – 3,2 (SD = 1,2). No 531 pacienta pirms insulta 53,5% nelietoja nekādus antitrombotiskus medikamentus, 37,7% lietoja antiagregantus, 8,7% – varfarīnu, 0,2% – jaunās paaudzes orālos antikoagulantus. Izrakstoties tikai 4,6% netika nozīmēta antitrombotiska terapija, 34,9% pacientu tika rekomendēti antiagreganti, 29,4% – varfarīns, 30,9% – JPOAK. 365 dienas pēc izrakstīšanās 1,44% pacientu nelietoja nekādus antitrombotiskus medikamentus, 23,56% pacientu lietoja antiagregantus, 43,27% – varfarīnu un 31,73% – JPOAK.

Secinājumi. Latvijā kardioemboliska insulta primārā un sekundārā profilakse ir nepietiekama. Dziļš neiroloģisks deficīts un līdzestības trūkums ierobežo perorālo antikoagulantu lietošanu insulta sekundārā profilaksē. Perorālo antikoagulantu lietošana ir neaizstājama primārā un sekundārā kardioemboliska insulta profilaksē.